

Námět na zpracování studie z programu Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny v r. 2011

**Název: Krajinářská studie - podpora ekologické stability krajiny v k. ú.
Hodslavice**

Cíl a účel

- představit ucelenou vizi rozvoje zejména zemědělské krajiny v následujících desetiletích při zapojení významných vlastníků půdy a jiných subjektů, které krajinu mohou nebo chtějí pozitivně spoluvytvářet a chránit,
- vytvoření ucelené studie jako podkladu pro ÚPD, kterou obec Hodslavice připravuje, pozemkové úpravy a smysluplné čerpání finančních prostředků z evropských fondů, nadačních příspěvků a národních dotačních programů,
- představení návrhu nápravy škod způsobených v krajině v 2. polovině minulého století při přechodu na intenzivní zemědělskou výrobu provázenou násilnou kolektivizací a celkovou destrukcí citlivého přístupu ke krajině,
- redukce extrémních projevů počasí a jejich negativních následků – zvýšením retenční schopnosti krajiny dojde jak ke zmírnění následků období sucha tak i povodňových srážek, zmírnění eroze a degradace zemědělské půdy,
- celkové zvýšení ekologické, ale i estetické a kulturní hodnoty krajiny, jako místa pro život místních obyvatel,
- návrhy obnovy ekostabilizačních prvků zemědělské krajiny – remízky a meze, zasakovací pásy, drobné mokřady, revitalizace toků, retenčních prostor, infiltračních pásů, drobné vodní plochy v krajině, drobné lesní porosty v polích a podobně v souladu se zásadami Evropské úmluvy o krajině. Od studie se následně může odvíjet zpracování vesměs jednoduchých dílčích prováděcích projektů, osazovacích plánů apod.
- obnova prostupnosti krajiny, aneb krajina opět pro lidi – obnova či vytvoření cestní sítě pro pěší a cyklisty provázané s pamětními místy, doplněné o vyhlídky a naučné trasy,
- zvýšení ekologické stability a biologické různorodosti (diverzity) zemědělské krajiny vytvořením vhodných podmínek pro volně rostoucí rostliny a volně žijící živočichy s důrazem na místně a geneticky původní druhy.

Lokalizace

Řešené území k.ú. Hodslavice, mimo lesní komplex ve správě s.p. Lesy České republiky (Moravskoslezský kraj)

Celková plocha řešeného území: 765 ha

Hlavní důvody výběru lokality

Okolí Hodslavic je kopcovitou krajinou s průměrnou nadmořskou výškou okolo 350 m. Zdejší prostředí bylo negativně poznamenáno zvláště v 70. a 80. letech min. století při přechodu na velkoplošné hospodaření, jehož následky se výrazně projevují do dnešních dnů.

Většina původních mezí byla zrušena rozoráním a scelením do souvislých lánů, zanikly téměř všechny staré sedlácké cesty, které byly lemovány doprovodnou stromovou a keřovou zelení. Došlo k zatrubnění některých významných vodotečí, na některých byla provedena nesmyslná regulace, čímž došlo k narušení vodního režimu v krajině.

Účelem navrhované studie je provést takové opatření v krajině, které při minimálním záboru zemědělské půdy a minimálních nákladech umožní návrat vody, dřevin, živočichů a lidí do krajiny. Pro obyvatele to bude navíc vítaná možnost aktivního odpočinku a získání hlubšího pocitu sounáležitosti se svým životním prostorem při pěších procházkách či cyklistických projížďkách nově zpřístupněnou krajinou.

Vybraný zpracovatel bude úzce spolupracovat s obcí a jím doporučenými organizacemi či subjekty (projednání záměrů s významnými vlastníky a uživateli pozemků atd.).

Návaznost na předchozí opatření:

Realizace:

- obnová Fojtovy cesty – délka 0,25 km – provedeno členy MS Hodslavice v roce 2007
Akce byla realizována z prostředků Programu péče o krajinu.
- obnova Zahradníkovy cesty – délka 0,25 km – provedeno členy MS Hodslavice v roce 2008
Akce byla realizována z prostředků Programu péče o krajinu.
- výsadba keřové a stromové aleje na cestě na Straník – délka 0,80 km - provedeno členy MS Hodslavice v roce 2010
Akce byla realizována za pomoci dotačního titulu Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny,
- výsadba stromů a keřů v lokalitě na Kůtě – délka 0,16 km – provedeno Obcí Hodslavice ve spolupráci s žáky ZŠ Hodslavice, SDH Hodslavice a MS Hodslavice- za pomoci dotace z Nadace Partnerství

Návrh dalších konkrétních opatření:

- výsadba plodonosného sadu v lokalitě Velká stodola – podána žádost o dotaci z PPK 2011 členy MS Hodslavice. Navrhovaný projekt počítá s výsadbou plodonosných dřevin – třešeň ptačí, hrušeň polníčka, jeřáb ptačí, jabloň lesní, dub letní, buk lesní v celkovém počtu 800 ks a keřů v počtu 500 ks na parcele o velikosti cca 2,00 ha
- výsadba obecního sadu starých odrůd v lokalitě na Záhumení – podána žádost o dotaci z dotačního titulu Nadace Partnerství obcí Hodslavice.(projekt počítá s výsadbou 42 ks ovocných stromků starých odrůd, dříve hojně pěstovaných, s umístěním posezení pro pěší a herního prvku pro děti)
- výsadba aleje Za hřištěm, stromořadí u Hostašovic a stromořadí Muchovy meze – zpracovává se žádost o dotaci z OPŽP , žadatel o.s. Divous Odry. Projekt počítá s výsadbou aleje a stromořadí z krajově původních ovocných a lesních dřevin v souhrnné délce cca 1 600 m.

Využití studie

Po zpracování krajinářské studie bude možno započít s přípravou realizace i s vlastní realizací navržených opatření. Opatření může provádět obec, vlastníci a nájemci půdy nebo např. zájmová sdružení, která se této činnosti věnují (MS Hodslavice, SDH Hodslavice). Obec Hodslavice vlastní zemědělské pozemky, které sama nevyužívá, a je možno je použít pro realizaci navržených opatření, dále je obec vlastníkem několika kilometrů bývalých polních cest, které je možno využít pro zpřístupnění krajiny v souladu s návrhy budoucí studie.

Předmět díla včetně výstupů

Studie bude členěna na dokumentační (rozborovou) a návrhovou část. Každá z nich bude obsahovat text a grafické (mapové a foto) přílohy:

A) Dokumentační a rozborová část

Obsahuje dokumentaci a zhodnocení stávajícího stavu:

- Přírodních podmínek (charakteristiky klimatických, hydrologických, srážkových, geologických a půdních poměrů, členitost, struktura půdního fondu, zastoupení dřevin rostoucích mimo les, geobiocenologická diferenciacie území)
- Ochrany půdy (degradace půdy, erozní ohrožení atd.)
- Hydrologických poměrů území (popis sítě vodních toků a jejich stavu, popis stavu pramenišť, vodních ploch, rozsah odvodnění a jeho stav).

- Bioty (celková ekologická stabilita území, významné krajinné prvky, územní systém ekologické stability, ostatní krajinná zeleň, prvky soustavy NATURA 2000 a zvláště chráněná území dle zákona č. 114/1992 Sb., jiná přírodně zajímavá území, lokality s výskytem nepůvodních invazních druhů rostlin atd.)

Měřítko mapových podkladů: 1:10 000

B) Návrhová část

Obsahuje návrhy následujících krajinotvorných opatření:

- protierozní opatření (opatření proti vodní a větrné erozi)
- řešení ÚSES v zájmovém území (včetně parametrů jednotlivých prvků, zastoupení dřevin apod.), doporučené změny ÚPD
- řešení krajinné zeleně mimo ÚSES (výsadby alejí, pásy křovin, solitérní stromy a skupiny)
- revitalizační opatření a opatření pro zvýšení retence území (zasakovací pásy, obnova mokřadů, revitalizace toků, zpomalení odtoku, lokality pro mokřady a vodní nádrže)
- doplnění či změny sítě polních cest a pěšin, vyznačení vyhlídkových bodů apod.
- určení priorit s ohledem na možnost realizace z PPK, POPFK a OP ŽP a dalších programů

Měřítko mapových podkladů: 1 : 10 000

Zákres vybraných prioritních navrhovaných opatření do map 1 : 2 000 a přehled dotčených parcel pro jejich realizaci.

Součástí bude fotodokumentace.

Studie bude zpracována v 6 paré včetně map, vše 6x v elektronické podobě na CD.

Mapy návrhového stavu budou zpracovány jako vrstvy GIS.

Podkladové materiály

- Mapové podklady: 1 : 50 000, 1 : 10 000, 1: 2 000
- Mapy BPEJ
- Vodohospodářské mapy
- Letecké snímky
- Generely, plány a projekty ÚSES
- Územně plánovací dokumentace
- Rozsah odvodňovaných ploch (dříve meliorované pozemky)

Zpracovatel: Arvita P, spol.s r.o., Příčná 1541, 765 02 Otrokovice, IČ 60706708

